

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА ПАРЛАМЕНТСЬКА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА

ДЗК

Випуск 1/3

2014 р.

ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ
у грудні 2013 року

(оглядова довідка за матеріалами
преси, неопублікованих документів та Інтернету)

В Україні

Важливою складовою зміцнення культурних зв'язків між Україною та зарубіжними країнами є постійні контакти керівництва галузі культури з представниками посольств країн, акредитованих в нашій державі. Так, 25 грудня Міністр культури України Л. М. Новохатко провів зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Турецької Республіки в Україні Мехметом Самсаром у зв'язку із завершенням його дипломатичної місії в Україні. Сторони розглянули можливість спільного вшанування 100-ї річниці початку Першої світової війни та проведення Днів турецької культури в Україні у 2014 році, в рамках яких заплановано концерти турецьких митців і художня виставка.

А перший заступник Міністра культури України Т. Г. Кохан провів зустрічі: 13 грудня – з представником Посольства Республіки Білорусь в Україні О. М. Жуковцем щодо співробітництва у сфері державно-конфесійних відносин, 27 грудня – з заступником Посла Держави Ізраїль в Україні Іцхаком Кармелем Каганом з питань поглиблення двостороннього співробітництва.

З 9 по 11 грудня у Львові проходили засідання українсько-польських груп експертів Міжурядової українсько-польської комісії у справі охорони та повернення втрачених і незаконно переміщених під час Другої світової війни культурних цінностей. Сторони підсумували співпрацю державних архівних служб та бібліотек обох держав і позитивно оцінили заходи, що здійснюються на виконання попередніх домовленостей; обговорили актуальні питання співпраці у сфері охорони та повернення культурних цінностей, втрачених і незаконно переміщених під час Другої світової війни, та розглянули можливі варіанти рівнозначного обміну такими культурними цінностями. Зокрема, українська сторона звернулася до польської сторони з проханням про надання інформації щодо оригіналів офортів з колекції Т. Г. Шевченка „Мальовнича Україна”, які, ймовірно, зберігаються у Національній бібліотеці у Варшаві.

13 грудня у Львові відбулися урочистості з нагоди вручення представникам церков сертифікатів ЮНЕСКО, які підтверджують внесення

пам'яток сакральної архітектури до Списку об'єктів всесвітньої спадщини ЮНЕСКО у складі спільної транскордонної українсько-польської номінації „Дерев'яні церкви карпатського регіону України і Польщі”. Урочиста церемонія, в якій окрім представників духовенства взяли участь керівники Львівської, Івано-Франківської та Закарпатської обласних державних адміністрацій, а також представники Міністерства закордонних справ України та Національного Інституту Спадщини у Варшаві, проходила у Палаці Потоцьких Львівської Національної галереї мистецтв ім. Бориса Возницького. Передачу сертифікатів здійснив заступник Міністра культури України В. С. Балюрко.

У храмі св. Миколая Могилева-Подільського Вінницької області 19 грудня відбулася передача ікони Божої Матері, яка була вивезена під час другої світової війни до Німеччини і довгий час зберігалася у родині А. Ререна. Громадянин Німеччини А. Ререн успадкував цю рідкісну ікону від свого батька, який, у свою чергу, будучи офіцером Вермахту, привіз її до Німеччини під час Другої світової війни. Тепер А. Ререн прийняв рішення повернути ікону у храм, для якого вона була написана. У церемонії передачі взяли участь міський голова Могилева-Подільського П. Бровка, Керуючий Могилів-Подільською єпархією УПЦ – архієпископ Агапіт, А. Ререн, представники Міністерства культури України, Служби зовнішньої розвідки, громадськість, духовенство.

За кордоном

На VIII сесії Міжурядового комітету з охорони нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО у Баку (Республіка Азербайджан) було прийнято рішення про включення об'єкта „Петриківський розпис – українське декоративно-орнаментальне малярство XIX–XXI ст.” до Репрезентативного списку нематеріальної культурної спадщини людства.

У ході офіційного візиту делегації міста Тростянець Вінницької області на чолі з міським головою Ю. А. Бовою до Польщі у місті Богу хвала підписано Угоду про співпрацю між двома територіальними одиницями та їх громадами. Угода передбачає співробітництво практично у всіх напрямках розвитку громад: обмін досвідом щодо ефективного муніципального управління, у сферах культури та туризму, молодіжної політики, комунального господарства тощо.

Дні культури в Україні

За сприяння Посольства Республіки Киргизія в Україні було проведено низку культурно-наукових заходів, присвячених 85-річчю від дня народження киргизького письменника, гуманіста, політичного та культурного діяча Ч. Айтматова. Так, 10 та 11 грудня в Будинку кіно Національної спілки кінематографістів України пройшли Дні киргизького кіно, протягом яких глядачі змогли переглянути екранізовані за творами Ч. Айтматова стрічки „Правда великого народу” (реж. В. Шкурін, 1982), „Спека” (реж. Л. Шепітько,

1963), „Чоловік без жінки” (реж. А. Відігірус, 1981) та ін. 12 грудня в Національному музеї літератури України відбулася виставка, на якій представлено зібрання творів письменника та національний киргизький одяг: тубетей (поширений зимовий головний убір), чапан (чоловіче й жіноче вбрання типу халата), ал-калпак (старовинний киргизький головний убір). У заходах також взяв участь й Інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка. Кафедра тюркології разом із Посольством Республіки Киргизія в Україні організували круглий стіл, присвячений ювілею письменника. На ньому був присутній Надзвичайний та Повноважний Посол Киргизької Республіки в Україні У. Чіналієв.

Конкурси

За кордоном

З нагородою „Кришталева цегла” у номінації „Відбудова історичних об’єктів і храмів” з Міжнародного конкурсу „Дім – 2013”, що відбувся у польському місті Любліні, повернулася делегація Національного історико-архітектурного заповідника „Замки Тернопілля”. Збаражчани представляли інвестиційно-реставраційний проект „Реставрація інтер’єрів частини існуючих приміщень замкового палацу в м. Збаражі Тернопільської області”. Разом із науковцями заповідника його розробляла і реалізовувала архітектурна майстерня Ю. Вербовецького.

Пісочна анімація кримської художниці К. Сімонової „Україна” отримала Другу Міжнародну премію „Best Shot Sequence” на IX Міжнародному конкурсі кіно та відео „Сого Vell” (Терраса, Іспанія). Її пісочна історія була озвучена народною піснею „Дві тополи” у виконанні групи В.О.Д.А. з Луцька.

Фестивалі

В Україні

За підтримки Посольства Італійської Республіки в Україні, Посольства Королівства Іспанія в Україні, Італійського інституту культури в Україні, Гете-Інституту в Україні та інших з 3 по 8 грудня у Колонному залі імені М. В. Лисенка Національної філармонії України проходив X Міжнародний фестиваль гітарної музики „Київ – 2013”. У рамках фестивалю відбувся IV Міжнародний конкурс гітаристів в „Україні – 2013”, перемогу в якому отримали, зокрема, М. Кужняр (друга премія, Польща) і Д. Загуменников (третья премія, РФ). У програмі фестивалю також було: відомі виконавці М. Дзанатта (Італія), Р. Агірре (Іспанія) і Ф. Бунгартен (Німеччина) провели майстер-класи та сольні концерти; експонувалася виставка музичних інструментів; проходили лекції відомих українських і зарубіжних виконавців та педагогів, зокрема С. Віоли (Італія) на тему „Поза, технічний і музичний жест: напруга і розслаблення”.

За підтримки Міністра культури і національної спадщини Республіки Польща Б. Здроевського та Інституту Адама Міцкевича з 4 по 15 грудня у Львові проходив XIII Міжнародний джазовий фестиваль „Jazz Bez”. Цього року захід організували: Мистецьке об’єднання „Дзига” (Львів), Польський Інститут у

Києві, Генеральне консульство Республіки Польща у Львові, Генеральне консульство Республіки Польща в Луцьку, „Centrum Kulturalne w Przemyślu”, „Centrum Kultury w Lublinie”, „Warsztaty Kultury” (Люблін, Польща), Фундація „Transkultura” (Україна-Польща) та ін. У програмі фестивалю взяли участь музиканти: з Польщі – М. Валеріан (саксофон), М. Баранський (контрабас), Р. Стила (гітара); із США – М. Шіпп (фортепіано), Д. Холмс (фортепіано), М. Томас (саксофон), Д. Браун (барабан); проект „Н. А. Quartet” (Білорусь), джазові колективи „World Service Project” (Велика Британія), „Zumba Land” (Грузія), „Kekko Fornarelli Trio” (Італія), „KAOS Protokoll” (Швейцарія) та інші.

13–14 грудня у Дніпропетровську представники з РФ, Білорусі взяли участь у VII Міжнародному фестивалі пісні „Чорнобильські мотиви”, який був заснований з нагоди Дня вшанування учасників ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС.

За кордоном

Міністерство культури України, Центр української культури та Товариство „Україна-Світ” з 11 по 23 грудня провели культурно-мистецьку акцію для дітей українського зарубіжжя „До вас їде український Миколай”, присвячену 200-річчю від дня народження Т. Г. Шевченка. Театральні вистави пройшли на високому художньому рівні в Словаччині (Пряшів), Італії (Местре, Рим, Казерта), Австрії (Відень) та в Угорщині (Будапешт). Артисти інсценували фольклорну спадщину українських Різдвяних свят, розкриваючи культурно-історичні традиції свята Миколая. Мистецьке наповнення театральних вистав здійснював Київський академічний театр українського фольклору „Берегиня”.

Делегати з 45 країн світу брали участь у II Санкт-Петербурзькому міжнародному культурному форумі (РФ). Україну у рамках секції „Культурна політика” представляв Київський фестиваль сучасної скульптури „Kyiv Sculpture Project”. Серед заходів, які проходили з 2 по 4 грудня, були: круглі столи, семінари, конференції тощо.

Гастролі В Україні

За підтримки Посольства Італійської Республіки в Україні та Італійського інституту культури в Україні у Колонному залі ім. М. В. Лисенка Національної філармонії України відбулася програма циклу „Золоті сторінки італійської музики” за участю диригентів Н. Джуліані, А. Сізілло та солістів Л. Граменья (тенор) та Г. Ді Бакко (саксофон).

Джазові музиканти М. Шіпп (США) і М. Валеріан (Польща) зі спільним проектом „Matt shipp mat walerian M-theoourp roject” 14 грудня виступили у Будинку актора у Києві.

У Національному палаці мистецтв „Україна” відбулися гастролі співачки П. Каас (Франція).

Театр

В Україні

За підтримки Надзвичайного та Повноважного посла Литви в Україні П. Вайтекунаса і аташе з питань культури Д. Дапшине у столичній галереї сучасного мистецтва „М17” відбулися гастролі вільнюського „Театру Оскараса Коршуноваса”. Литовський театр представив моновиставу „Остання стрічка Креппа” за п'єсою С. Беккета, головну роль у якій виконав актор Ю. Будрайтіс.

Виставки

В Україні

Унікальна виставка „Шедеври давньоруського мистецтва. Ікони XV–XVII століть з колекції Музею імені Андрія Рубльова” (РФ) експонувалася на території Національного заповідника „Софія Київська”. Серед представлених ікон – твори давньоруського мистецтва XV – першої третини XVI ст.: „Богоматір Одигітрія Смоленська” і „Великомученик Георгій зі сценами життя”. Поряд з іконами московської школи експонувалися твори іконописців Російської Півночі та Поволжя: „Преображення Господнє”, „Воскресіння Лазаря”, „Вхід Господній у Єрусалим” та інші.

Литовський художник Л. Ляндзбергис за підтримки Посольства Республіки Литви в Україні представив у київській галереї „ЦЕХ” виставку „Псевдолитовський пейзаж”, яка триватиме з 14 грудня до 8 лютого.

У Національному музеї мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків відбулася виставка „Няньхуа. Чарівний світ китайської народної картини”. Вона презентувала твори-побажання кінця XIX століття з міста Янлюцин, відомого центру цього виду мистецтва. В Китаї такими картинами, що висіли в оселі, залучали до себе все найкраще на наступний рік.

Персональна виставка робіт російського художника Н. Сафронова під назвою „Вибране” з 4 грудня по 16 лютого триватиме у Музейно-виставковому центрі „Музей історії Києва”. Представлено натюрморти, портрети, пейзажі і сюжетні композиції сюрреалістичного характеру, всього понад 100 робіт.

З 8 грудня до 25 січня в арт-галереї „МІНУС 4” проходитиме виставка африканського мистецтва, зокрема і сучасного, під назвою „Африканська зима”. В експозиції представлено маски і традиційні костюми з Африки, живописні та графічні роботи африканських художників різних країн – ПАР, Гана, Чад, Нігерія, Гвінея, Камерун, Конго, острова Мадагаскар, Марокко. Експозиція організована галереєю спільно з Африканським Центром у Києві.

За кордоном

Понад 100 робіт провідних одеських художників у грудні було виставлено в Центрі сучасного мистецтва „МАР'С” у Москві (РФ) в рамках Міжнародного мистецького проекту „Москва/Одеса: Арттранзит”. В урочистому відкритті взяли участь представники Посольства України в Російській Федерації, Міністерства культури РФ, гуманітарного проекту „Одеський бриз”, Одеського музею західного та східного мистецтва, Творчої

спілки художників Росії, творчої інтелігенції двох країн та російської громадськості.

Виставку ілюстрацій київського видавництва „А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА” 13 грудня відкрили у Нью-Йорку (США). У трьох залах Українського інституту Америки показали понад 60 оригіналів малюнків із найкращих видань. Це книжки „Снігова Королева”, „100 казок”, „Гамлет” та інші. Виставка триватиме до 16 січня.

На лондонському аукціоні „Phillips” (Велика Британія) 11 грудня продано роботу українця М. Деяка „Doctor Iron Fist” із серії про братів Кличків, представлену київською галереєю „Мистецька збірка”. Також на аукціоні продано роботу відомого молодого українського скульптора Н. Білика за \$11 900.

Фотовиставки

В Україні

Фотовиставку „Биківня. Археологія злочину” М. Рігамонті (Польща) було представлено у Меморіальному комплексі „Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 рр.” за підтримки Національного Центру Культури (Варшава, Польща), Консульського відділу Посольства Республіки Польща у Києві, Польського Інституту у Києві та ін. Фотографії М. Рігамонті було створено у травні 2011 року під час робіт з ексгумації тіл польських офіцерів у Биківні.

У київській галереї „Brucie Collections” проходила виставка „Фотографія” американського фотографа Д. Заруба.

За кордоном

Фотохудожник харків’янин Р. Пятковка отримав перемогу в номінації „Концептуальне фото” на Міжнародному конкурсі „Sony World Photography Awards” (Лондон, Велика Британія). Він створив серію із 44 світлин в стилі два фотокадри, накладені один на одний.

Кіно

В Україні

7 грудня у Культурному центрі «Кінотеатр „Київ”», у рамках VI Міжнародного кінофестивалю „Крила” та з нагоди святкування Дня незалежності Фінляндії відбулися Дні кіно Фінляндії. Глядачі змогли побачити три пригодницькі комедійні стрічки на новорічну тематику „Елла і друзі” (реж. Т. Мустонен), „Ніко – 2” (реж. К. Юусонен, Ю. Лердам), „Таємна місія Санти” (реж. А. Хайкала).

А з 13 по 19 грудня за підтримки Посольства США в Україні, під гаслом „Незалежне кіно для незалежних людей” там же пройшов масштабний проект – Фестиваль американського кіно „Незалежність”. У програмі – стрічки номінантів та переможців фестивалів у Санденсі (США), Локарно (Швеція), Берліні (Німеччина), Каннах (Франція) та ін. Відкрився фестиваль художнім

фільмом реж. О. Пейна „Небраска”. Уперше в рамках фестивалю було показано реалізацію творчого проекту „Інді-лаб”, в рамках якого 12 учасників створювали свої фільми під керівництвом американського журналіста, колумніста „The New York Times” і режисера-документаліста Д. Франса. Також пройшли лекції, семінари та майстер-класи.

Світовий фестиваль короткометражного кіно та анімації „Future Shorts” у київському кінотеатрі „Kronverk Cinema” представив чергову колекцію фільмів під назвою „Осінні спогади”. „Future Shorts” – провідний міжнародний бренд короткометражного мистецтва, з 2003 року збирає найобширніший і еклектичний архів оригінальних і титулованих фестивальними нагородами фільмів з усього світу. Чотири рази на рік експерти головного офісу „Future Shorts” в Лондоні складають сезонну добірку фільмів. Цього року до неї увійшли сім короткометражних хітів, відзначених престижними нагородами: „Whateverest” (реж. К. Борглі, Норвегія, 2012), „Амар” (реж. Э. Хінтон, Індія, 2011), „Відрядження” (реж. Ш. Елліс, Франція, 2008), „Кістяне Перо” (реж. Н. Гіллісс, К. Патерсон, Канада, 2009), „Іванів відчай” (реж. К. Боргес, Г. Мело, Бразилія, 2009), „Тиха ріка” (реж. А. М. Лазареску, Німеччина-Румунія, 2011), „Кольоровий фільм” (реж. М. О’Хара, США, 2008).

Міжнародна громадська організація „Cinema Hall” за генеральної підтримки Французького Інституту у Києві і арт-центру „Я Галерея” 21 грудня в арт-центрі „Я Галерея” провели показ фільмів Міжнародного фестивалю „Le jour le plus Court”.

За кордоном

Фільм „Параджанов” (режисери С. Аведікян, О. Фетісова), створений при співпраці України, Франції, Грузії та Вірменії, отримав „Другу спеціальну премію журі” на XVII Міжнародному кінофестивалі „Темні ночі”, який проходив в Естонії. Стрічка являє собою не тільки портрет геніального художника, а й розповідає історію про силу, яка долає всі людські перешкоди.

Книжкові виставки, ярмарки

В Україні

5 грудня Колодяжненський літературно-меморіальний музей Лесі Українки (Ковельський район, Волинська область) одержав 22 експонати від художника, мистецтвознавця, письменника, співредактора журналу „Сучасність”, дійсного члена УВАН у США, уродженця Луцька Б. П. Певного. Це твори письменниці Лесі Українки, які видавалися у США та Канаді коштом української діаспори з 50-х років ХХ ст. Найбільш цінними виданнями є „Твори в 12 томах” (за загальною редакцією Б. Якубського, Нью-Йорк: Тищенко, Білоус. Видавнича Спілка, 1953–1954). Крім того, до музею надійшли книги „Бояриня” (Торонто: Видання Організації Українок Канади, 1971), „Бояриня”, „Лісова пісня” та інші твори Лесі Українки англійською мовою (Нью-Йорк, 1950), „Леся Українка 1871–1971, збірник праць до 100-річчя поетки” (Філадельфія,

1971–1980), А. Княжинський „Творчий шлях Лесі Українки” (Філадельфія, 1961), „Поезії: Вибрані твори” (Регенсбург, 1946), О. Косач-Кривинюк „Леся Українка. Хронологія життя і творчості” (Нью-Йорк, 1970) та інші.

Видавництво „Glagoslav Publications” (м. Гертогенбос) з Королівства Нідерландів надіслало в дарунок Національному музею Тараса Шевченка у Києві 100 примірників нового англomовного видання „Кобзаря”. За словами директора видавництва М. Ходака, 200-річний ювілей Т. Шевченка широко відзначатиметься не лише в Україні, а й за її межами, тож долучитися до цієї визначної

події вирішили і вони. Видання було здійснено на гроші, зібрані меценатами у США та Англії. Переклад книги з української англійською мовою зробили провідні лінгвісти, письменники та літературознавці зі США, Англії та Королівства Нідерландів.

Посольства іноземних держав, акредитовані в Україні, взяли участь у XXI Благодійному Різдвяному Ярмарку, проведеному Міжнародним жіночим клубом Києва 7 грудня у виставковому центрі „КиївЕкспоПлаза”. Зокрема, вперше свою продукцію і культуру представили Болгарія, Сербія, Киргизія і Грузія. Представники посольств продемонстрували свої національні костюми, напої, кухню, краші товари вітчизняного виробництва тощо. Цей захід проводиться щорічно і є вагомим міжнародною акцією із збирання коштів для благодійної діяльності, спрямованої на допомогу хворим дітям, інвалідам та людям похилого віку.

Музеї

В Україні

У Дніпропетровському національному історичному музеї імені Д. Яворницького з'явився новий експонат – зменшена копія скульптури російської імператриці Катерини II, яка до революції стояла на гранітному постаменті в центрі Катеринослава. Бронзову модель цього пам'ятника висотою 60 сантиметрів на замовлення Пушкінського музею у Москві (РФ) створила скульптор

І. Макарова. В експозицію музею в Дніпропетровську увійшла авторська копія скульптури, яку літаком доставили з Москви (РФ). Виготовили її за гроші, які подарував депутат російської Держдуми, директор Інституту країн СНД К. Затулін (РФ). Минулого року він завітав до Дніпропетровська, щоб взяти участь у „круглому столі” на честь ювілею подорожі Катерини „південними землями” Російської імперії.

Цирк

В Україні

Паризький цирк „Фенікс” (Франція) з 27 грудня по 5 січня продемонстрував на сцені київського Палацу спорту нову програму „Африка” за участю більш як ста артистів з Танзанії, Конго, Гвінеї, Південної Африки та Ефіопії.

Матеріал підготувала

Ю. Я. Шевердіна,

редактор відділу

НАУІ Інформцентру з

питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування ***І. Г. Піленко***

Підписано до друку 28.02.2014. Обл.-вид. арк. 0,5. Б/т. Зам. 23. Безплатно

Ротапринт НПБ України, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278-85-12